

Čas a časovost (a časování)

Časovost je původně jedním aspektem (jednou stránkou) pravé události, tj. je s ní neodlučně spjata. Nemá tedy žádnou svou vlastní „jsoucnost“, nemůžeme tedy legitimně říci, že časový charakter pravé události je cosi (samostatně) jsoucího, tedy něco jako složka či prvek (element) událostního dění, který v celku dění jakoby přistupuje k jiným složkám, jež jako by se neděly, nestávaly. V tom smyslu tedy čas sám není ani pohybem něčeho jiného, dalšího, co je bez pohybu, nýbrž tím pohybem je samo dění události – a to by ovšem nebylo možné, kdyby nebylo pevně spjaté s časovostí, ba přesněji, kdyby samo toto dění nebylo časování (kdyby nebylo časující, vlastně jakoby „čas nesoucí“, „čas vytvářející“). A právě v této souvislosti si musíme připomenou (a vždy znovu připomínat), že na tento původní, „originální“ čas nemůžeme pohlížet resp. k němu nemůžeme přistupovat tak, jak jsme zvyklí z každodenní skutečnosti, protože onen čas, který je vlastní samé události, se – spolu s ní (s jejím děním) – děje celý najednou a zároveň, nikoli po etapách, po jednotlivých okamžicích. Tím se ovšem před nám otvírá velká otázka, jak vlastně máme rozumět oné základní zkušenosti s časem (ovšem obecným, neboť ten mám přece obvykle na mysli, když mluvíme o čase), totiž že má své významné okamžiky aktuální přítomnosti. V čem vlastně spočívá „aktuálnost“?

(Písek, 150809-1.)